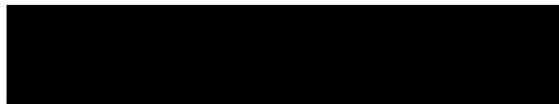

LEGFŐBB ÜGYÉSZ

P.KvFKv. 4751/2023.

Alkotmánybíróság

BUDAPEST

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: III/2516-29/2023		
Érkezett: 2024 ÁPR 22.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	EGYÉB: <i>Kézbesítve</i>
Példány: 1	Melléklet: 0	Kezelőiroda: <i>lu</i>

Hiv. sz.: III/2516/2023.

Tisztelt

A Pécsi Törvényszék bírása által kezdeményezett egyedi normakontroll tárgyában az Alkotmánybíróság előtt III/2516/2023. szám alatt folyamatban lévő ügyben – egyetértve az Igazságügyi Miniszter Úr által előterjesztett amicus curiae véleményben, valamint a Jövő Nemzedékek Érdekeinek Védelmét Ellátó Biztoshelyettes Úr beadványában foglaltakkal – az indítványozó által kifejtett állásponttal az alábbiakra figyelemmel nem értek egyet.

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávt.) az állatokért való felelősség körében kizárólag a speciális közigazgatási jogkövetkezményekről rendelkezik, így a polgári jogi felelősség fennállása a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 101. §-a (1) bekezdéséből vezethető le, figyelemmel a Kvt. 3. §-ának (2) bekezdésére. A környezethasználatot korlátozó, illetve tiltó intézkedések célja nem a felelősség megállapítása és az elkövető szankcionálása, hanem – a megelőzés és az elővigyázatosság elve alapján – a védendő érték (környezeti elem, természeti érték, vízbázis, növények és állatok) érdekében történő jövőbeli és megelőző védelmi jellegű intézkedés meghozatala.

Az ún. „visszalépés tilalmának” elvét érintően az Alkotmánybíróság már több döntésében kifejtette az álláspontját. Így például a 28/1994. (V.20.) AB számú határozatban (ún. környezetvédelmi alaphatározat) akként foglalt állást, hogy az állam a természetvédelem jogszabályokkal biztosított szintjét nem csökkentheti, a környezet állapotának romlását vagy ennek kockázatát nem engedheti meg. E határozat szerint az állam a védelmi szinttől csakis olyan feltételek fennállásakor léphet vissza, amikor alanyi alapjog korlátozásának is helye lenne. A környezethez való jog érvényesítése a védelem elért szintjének fenntartásán belül azt is megkívánja, hogy az állam a preventív védelmi szabályoktól ne lépjen vissza a szankciókkal biztosított védelem felé.

A 3223/2017. (IX. 25.) AB határozat megállapította, hogy a visszalépés tilalma egyaránt vonatkozik a környezet és természet védelmét érintő anyagi jogi, eljárásjogi és szervezeti szabályozásra. Tekintettel arra, hogy a Btk.-ban joghátrányként nem szerepel az állattartástól eltiltás, az indítvány elfogadásával a visszalépés tilalmának elve egyértelműen sérülne, hiszen nem volna jogi lehetőség az állatvédelmi eltiltás kiszabására.

Fontosnak tartom kiemelni azt is, hogy a 8/2017. (IV.18.) AB határozat szerint az állatvédelmi bírság helyett (vagy amellett) alkalmazható jogkövetkezmények nem sorolhatók a büntető jellegű jogkövetkezmények közé, azok nem az elkövetett jogsértés megtorlására irányulnak, hanem meghatározott tevékenységekre kötelezést, vagy az állattartástól való eltiltást tartalmaznak és céljuk elsősorban a reparáció, a tudatformálás és a prevenció. A kétszeres eljárás alá vonás és büntetés alaptörvényi tilalma nem zárja ki minden esetben az állatvédelmi hatósági eljárás lefolytatását ugyanazon személlyel szemben, a büntetőjogi felelősségének jogerős ítéletben történt megállapítását követően, azzal azonos tényállás és jogellenes cselekmény mellett sem, hiszen az említett – a bírság helyett alkalmazható – jogkövetkezmények nem tekinthetők büntető jellegű szankciónak. {8/2017. (IV.18.) AB határozat [43]-[44] bekezdés}. Ez a megállapítás helytálló nemcsak a közigazgatási, hanem a polgári jogi eltiltásra is.

Az indítvány elfogadása – az ügyészi és a civil szervezetek perindítási jogának megszüntetésén túlmenően – lényegében a közigazgatási és a magánjog teljes vertikumában megszüntetné az eltiltás széles körű és egyébként jól működő jogintézményét, amely jelentősen és indokolatlanul korlátozná a hatékony prevenciós cselekvési lehetőségeket is. A környezet, természet-, víz- és állatvédelem területén különösen nagy jelentősége van az ügyészi fellépésnek, mivel az Alaptörvényben rögzített védendő környezeti és természeti érték nem képes a saját maga védelmében önállóan eljárni.

Álláspontom szerint az indítvány elfogadása ellentétes volna az Alkotmánybíróság által a környezetvédelmi ügyekben korábban következetesen képviselt visszalépés tilalmának elvével.

Budapest, 2024. április 22.

Tisztelettel:

